

ных интересов. Это явление повлияло на грузинское поэтическое мышление. не подлежит сомнению влияние грузинского перевода "Вис о Рамина" на возникновение древнегрузинской светской литературы и формирование её образной системы.

ნაბეჭდი რაზახი 1,5

უფასო

შეკვეთა 203

ფირაჟი 50

თბილისის უნივერსიტეტის სტამბა, 380028,
თბილისი, მ. ჭავჭავაძის პრ. 1

8
R-18

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

ნანა გულივერის ასული ჩალახევაშვილი

სამიჯნურო სიმბოლიკა X-XI საუკუნეების

კლასიკურ სპარსულ პოეზიაში

/გორგანი და აბუ საიდი/

IO.OI.O7 მახლობელი აღმოსავლეთის ხალხთა ლიტერატურა

სადისერტაციო მაცნე

ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო
ხარისხის მოსაპოვებლად

თბილისი
1995

ნაშრომი შესრულებულია ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში

სამეცნიერო ხელმძღვანელი - ვ.ვ. კობეტიშვილი
ფილოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი

ოფიციალური ოპორტუნტები : 1. ნანა ფურცელაძე, ფილ. მეცნ. დოქტ. პროფ.
2. მარინე ალექსიძე, ფილ. მეცნ. კანდიდატი

დისერტაციის დაცვა შედგება - 15.12.1995 - 14⁰⁰ საათზე
სამეცნიერო-საატესტაციო საბჭოს სხდომაზე P IO.OIC № IO-2

დისერტაციის გაცნობა შესაძლებელია ასუ სამეცნიერო ბიბლიოთეკაში.

სადისერტაციო მაცნე დაიგზავნა - 3/XI - - 1995წ.

სამეცნიერო-საატესტაციო საბჭოს
სწავლული მდივანი, ფილოლოგიის
მეცნიერებათა კანდიდატი, დოცენტი

Handwritten signature
/რ. ციხიშვილი/

- 4518 -

წარმოდგენილი ნაშრომის კვლევის საგანია X-XI საუკუნეების კლასიკური სპარსული პოეზიის სამიწუნო სიმბოლიკა ფახრ-ელ-დინ გორგანის პოემის "ვის ო რამინის" და აბუ საიდ აბულ-ხეირის სახელით ცნობილი რომაიკების საფუძველზე. ორი ერთმანეთისგან განსხვავებული ავტორის შერჩევით ხაზი ესმევა ამ საუკუნეების მრავალფეროვან სულიერ გარემოს. ამ პერიოდში განსაკუთრებით გამოძვლავდა სპარსული ერთეული სულის ძალა, ეს გამოიხატა უძველესი ირანის სულიერი მენკვიდრებისაღმი განსაკუთრებული დამოკიდებულებით (შამ-ნამის სახით აღორძინდა უძველესი სპარსეთის ისტორია, "ვის ო რამინის" ძველი ირანის სულიერი კულტურის აღორძინების კიდევ ერთი ნიშანი იყო). ამასთან აშკარად გამოიხატა ლიტერატურის დინამიკისეგება აღამიანით. როგორც ეპიკური, ისე ლირიკული ნაწარმოების ცენტრში დაეგა საკუთარ თავში ჩაღრმავებული, სულიერი განცდებით სავსე აღამიანი თავისი სუსტი და ძლიერი მხარეებით. მოკლედ, საკითხი დაეგა შემდგენარად: როგორია X-XI საუკუნეების სპარსული პოეტური ხატი როგორც სინამდვილის ასახვის თავისებური ფორმა, რა ბიძითადი ნიშნებია მისთვის დამახასიათებელი? საკითხის გაღაწყვეტის ამ ეტაპზე შევჩერდებით "ვის ო რამინის" შეღარებათა სამყაროზე და აბუ საიდის პოეზიის სამიწუნო სიმბოლიკის ზოგად დახასიათებაზე. ორივე ავტორი სპარსულ პოეზიაში ცნობილია, როგორც თავისი ფანრების საწყისი ეტაპების წარმომადგენელი. ეპოსის და ლირიკის სახისმეტყველების შეპირისპირების მიზანია იმის გარკვევა, თუ განვითარების რა ღონებია თითოეული, რომელში უფრო მეკვეთად გამოიხატა პოეზიის შესაძლებლობები? ლიტერატურის რომელმა ფანრმა - ეპოსმა თუ ლირიკამ აიღო პევემონის როლი ლიტერატურაში?

აქ თავს იჩენს კიდევ ერთი საკითხი, რომელიც უშუალოდ ეხება XI-XII საუკუნეების როგორც სპარსულ, ისე ქართულ ლიტერატურას, ესაა პოემის ქართული თარგმანის შესწავლა მისი პოეტური ხატების დეალსაზრისით.

ნაშრომის აქტუალობად მიგვაჩნია XI-XII საუკუნეების სპარსული პოეზიის შესწავლა მისი პოეტური ხატების გენეზისის და ზოგადი დახასიათების დეალსაზრისით. სპარსული ხატოვანი აზროვნების ბიძითადი ბუნების საიდუმ-